

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Sermones Fratris Gabrielis Barelete ordinis predicatorum
tam quadragesimales: q[uam] de sanctis**

Barletta, Gabriel

Parisius, 1507, XXV. Jan.

Primo in festo ascensionis domini. de eadem materia.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69837](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69837)

In ascensione domini.

Leuata est

magnificentiā tuā super celos deus. In ps. viij. Ad exaltationem laudem et commendationem diuine iusticie. Conuenit sublimare super celos in uita beata illos qui in mundo isto se humiliauerunt amore sui. i. Petri. v. humiliamini sub potenti manu dei ut exaltet in tempore uisitationis. Et luc. i. Exaltauit humiles. Jac. iij. humilibus dat gratiam. Christus se humiliauit per passionem et crucem. Ad Philp. ij. Semetipsum exinanuit formam seruicius accipiens in similitudinem hominum factus et habitu inuentus ut homo. humiliauit semetipsum factus obediens usque ad mortem: mortem autem crucis. Ideo meruit sublimitatem ascensionis sui corporis. Unde Bernar. sermone hodierno. Nam cum se dominus uniuersorum que sunt in terra et in mari. et in inferno probasset filius dei: non restabat nisi ut aeris et celorum se dominum esse comprobaret. Terra cognouit: quia ad uocem eius. Lazarum mortuum reddidit. Mare cognouit: quia solidum se sub pedibus eius prebuit. Infernus cognouit. cuius ipse portas ereas fregit et insatiabilem homicidam ligauit. Ad perficiendam igitur domini iesu fidei nostre integritatem restat ut uidentibus discipulis per medium aeris tanquam dominus ascendas super omnes celos. et iam tibi profecto debebitur ut in nomine tuo omne genuflectatur. Ille. Unde ps. xli. Ascendit deus in iubilatione et dominus. etc. Super quo Augusti. Ascendente christo mirantur astra plaudunt agmina: tube sonant. et in cunctis blanda modulenta chori emittunt. Ille. Eleuata est magnificentia etc. De qua triumphanti ascensione tria ad eius omnium uocationes uidebimus in pre-

seuarum.

Primum dicitur congruitatis.

Secundum dicitur modalitatis.

Tertium dicitur locuuitatis.

Primum dicitur etc. Utrum fuit conueniens christum hodie super omnes celos ascendere. R. fides. T. iij. par. q. vij. ar. i. q. sic Et hoc per. v. rationes

Prima propter loci proportionem. Secunda propter fidei nostre informationem

Tertia propter charitatis promotionem. Quarta propter triumphalem ascensionem.

Quinta propter nostram appreciationem.

Prima propter etc. Conclusio est philosophi. uij. phy. Quod locus debet esse proportionatus locato. Exempli gratia. in corpore humano: quia oculi sunt nobiliores inter. v. sensus. ideo nobiliorum et altiorum obtinent locum.

Preterea in corporibus celestibus nobilior est celum empyreum: ideo ceteris est altius.

Preterea in hominibus hic est ordo. Papa nobiliorum tenet locum: quod est persona nobilior cardinalibus: et cardinales super omnes episcopos: et episcopi super omnes religiosos: et rex super omnes dominos temporales locus et locatum debent esse etc.

Ad propositum nostrum. Locus in quo sumus in hac nostra infima instabili et breuissima uita: est locus miserie et calamitatis. Christus iesus post suam resurrectionem nouam inchoauit uitam: quia de mortali factus est immortalis. De passibili factus est impassibilis. Unde apostolus ad Romanos. vi. Christus resurgens ex mortuis iam non moritur mors illi ultra non dominabitur. Uita presens est miserie. Illa excellentem christi naturam sedem honorificentissimam decet quia ut dictum est. Locus debet esse etc. uita hec non erat ei locus conueniens cum sit omnibus miseris plena. Augusti. In ualle sumus miserie in qua magis flendum est: eo quod minus flemus

A ij

In festo

Et Lactan. in. iij. c. xij. hec vita pñs
beata esse non potest: quia multis ma-
lis subiecta est per corpus. De quib⁹
malis. Job. iij. homo natus de mulie-
re rē. vsq; miseris. Quas miseras
ofendit puer de utero matris egredies
qui quattuor per ordinē facit. Primo
plangit. Augu. Nondū loquitur et plo-
rat. Sap. vij. c. Primā vocem similez
oib⁹ emisit ploras. Excepto zoroaste
qui teste Sollino primo risisse fertur.
In huius figuram xps nō fleuit mor-
tuū Lazarū: sed ipm ad vitā pducēs.
Secundo puer mor manuz ad os mit-
t. Ad innuendum quod ad miseras
huius mundi venit ppter pctm factū
in ore primoz parentum qñ comede-
runt pomū. Tertio nascitur curuus
et quasi in quattuor pedibus. Ad in-
nuendum q; pparatus est iumentis.
Quarto ad patrē inferiorē: q; ibi ca-
ro se rebellauit. Cū g; hic non sit aliū
q; Ischume: dolores: anxietates: infir-
mitates. Ideo hoc p̄sepe non cōueniebat
xpo glorioso. Sed qualis locus eius
R̄ideo q; celuz empyreum vbi est se-
des regalis sua. Unde fuit conueniēs
hac rōne ipm ascendere hodie cōple-
to numero quadragenario: sed forte
dicitis. Cur nō ascendit statim post re-
surrectionem suam: sed p dies. xl. mo-
ratus est? R̄ideo q; hoc est actum du-
plici ratione. ¶ Primo rōne certifica-
tionis. Difficilius erat pbare verita-
tem resurrectionis q; veritatem mor-
tis. Tēpus em̄ trium dierum fuit suf-
ficiens tps p̄bationis mortis eius.
Sed ad verā resurrectionē pbandaz
maius tps requirebatur. Et ideo non
miruz si non statim vt resurrexit ascē-
dere voluit. Sed expectare ad infor-
mandum eos bene de veritate resur-
rectionis eius. Unde Act. i. d. Qui-
bus. s. aplis p̄buit seipsum viuum
post passionē suā in mlris argumentis
per dies. xl. apparēs eis. rē. ¶ Se-
cundo rōne p̄solationis fleuit mater
eius iuxta crucē. Cāta. Jo. xix. c. Sta-
bat iuxta crucē mater eius. Et Ber.

dicit q; tm̄ fleuit: tm̄ se maceravit q;
non poterat se sustinere. Fleuit mag-
dalena. Fleuerunt apli et omnes des-
uori iesu xpi Debebant g; p̄solari: q;
vt dicit in ps. Scdm̄ multitudinē dor-
loz meoz p̄solationes rē. Et. ij. Cor.
i. Sicut abundāt passionēs xpi in no-
bis: ita et p xpm abundat et cōsolatio
nostra Debebant ergo p̄solari. Et q;
ipm. fleuerunt mortuuz in sepulchro
p horas. xl. quib⁹ iacuerat. Jo eos vo-
luit cōsolari p dies. xl. sua corporali
p̄sentia eis apparēs. Vñ p̄ prima rō-
de sua congruitate. Bene dr Eleua-
ta est rē. ¶ Sc̄o ratiōne rē. Conclu-
sio est dector: q; plus est meriti apud
deum credere et habere fidem de nō
visis q; de visis de quib⁹ est cognitio
Sieg. Fides non habet meritū vbi hu-
mana rō prebet experu. zntm. Ascen-
lanus. Ibi fides non habet meritū
salutare vbi hūmanus meritis inq;
rit ratiōnez. Tacenda est diuinarum
reuelationum causa. Ad p̄positū Ex
hoc em̄ q; xps celū ascendit: fides no-
stra est magis meritoria q; si nō ascen-
disset. Ratio hec est. Quia q̄uis in vi-
dentibus xpi humanitatē esset fides
vt in aplis et alijs sanctis hominib⁹
nō quidē de humanitate quā videbāt
sed de diuinitate quā non videbant.
Tame maior est fides ei edere et diu-
nitatē et humanitatē xpi nō v̄lq; q;
solum diuinitatē Ex hoc audacter di-
co: q; fides nostra est maior extensue
q; fuerit fides apostolor. Quauis
intensue fuerit maior fides apostolo-
ruz. Quomodo hoc p̄bas pater. Pro-
bo sic Apostoli viderūt xpm in carne
cum tpo biberūt: comederunt: dormie-
runt: miracula viderunt rē. Nos au-
tem non sic: et tamē credimus diuini-
tatem et humanitatem simul quam
apostoli non habebāt. Vñ xps Tho.
Jo. xx. Quidisti me Thomas credidi-
sti Sed dico tibi. Beati q; rē. Ex hoc
dicunt doctores q; fides latrōis fuit
laudabilior q; fides petri q; viderat
miracula facere: cecos rē. Sed latro

nulla miracula vidit: nec aliquid ab
 eo gestum tñ in cruce positus fide ro
 boratus q̄ esset deus: homo: exclama
 uit. **Canta.** Memento mei dum vene
 ris in regnum tuum. Cui respōsus est
 Hodie mecum rē. **O** fides sancta la
 tronis: tunc ipse acquisiuit: qñ aposto
 li eam amiserunt. **Et** propter hāc ra
 tionē dicit christus. **Jo. xiiij.** Qui cre
 dit in me opera que ego facio et ipse
 faciet: et maiora horū faciet. **Glo.** Ali
 qui sācti maiora miracula fecerūt q̄
 ipsi apli: nec ipse xps. **Uñ** decuit ascē
 dere hac rōne. **E**leuata est rē. **¶** Ter
 tio rōne rē. **Cō**clusio est diony. iij. de
 di. **A**mor est vis vnitua. **E**xēpli grā
 De iuvene qui philocaptus occupat
 oēs sensus in videndo amicā. **A**d pro
 positum. **A**pli toto corde xps amabāt
 nec miruz p̄pter suam dulcem con
 uersationē: et eius verba susuissima
Et hoc exclamauit petrus **Mat. xvij.**
Dñe bonus est nos hīc esse rē. **Et** **Jo.**
vi. Cum semel quidaz de discipulis a
 xpo recessissent: ex eo qd̄ dixerat eis.
Nisi manducaueritis carnem filij ho
 minis rē. **D**ixit ad alios qui remanse
 rant. **Q**uid et vos vultis abire. **R**is
 dit petrus. **D**ñe ad quē ibimus. **V**er
 ba eterne vite habes. **T**anta ergo vi
 amoris apostoli trahebantur ex xpi
 presentia q̄ de celestibus non cura
 bant. **S**ummodo possent frui ipsa pre
 sentia. **U**t ergo celestia appetere
 debuit ascendere. **E**t hoc est quod do
 minus dicit. **Jo. xvi.** **E**xpedi vobis vt
 ego vadam. s. ad patrem. **S**i em̄ non
 abiero paraclitus non venet ad vos.
Si autem abiero mittaz eum ad vos.
Super quo **Beda.** **E**xpedi vobis vt
 forma seruī a vestris abstrahatur. a
 spectibus quatenus amor diuinitis
 t̄is arcti⁹ vestris cordibus insigatur.
Ille. **¶** **Q**uarta rō rē. **U**t celos ape
 r̄ret sanctis patribus et patriam no
 stram diu clausam: vt videbimus in
 secundo mysterio. **¶** **Q**uinta ratio rē.
Ut esset noster aduocatus apud pa
 trem. **D**e quo. i. **Jo. ij.** **A**duocatum ha

bemus apud patrem iesum christum
 iustum: et ipse est propiciatio pro pec
 catis nostris. **C**um istis est virgo ma
 ter eius aduocata nostra. **B**erñ. **S**e
 curum habemus accessum ad patrem
 vbi mater ante filium: filius ante pa
 trem. **M**ater ostendit filio pectus et
 vbera: filius ostendit patri latus et
 vulnera. **I**lle. **O** iesu rē. **E**leuata est.
¶ **S**ecundum dicitur rē. **C**um quo
 modo ascendit? **R**espondet **Dauid.**
Ascendit deus in iubilatone: et domi
 nus in voce tube. **E**t **August.** **A**scen
 dente christo pauet omne celum: mi
 rantur astra: plaudunt agmina tuba
 sonat: et in cunctis blanda modulami
 na chori emittunt. **I**lle. **M**erito hoc
 gestuz est quia fuit victoriosus in pre
 senti vita. **I**deo in signum victorie
 cum triumphis assumptus est. **V**ide
 as **Uale.** lib. ij. cap. iij. sub rubrica de
 iure triumphandi. **C**um quo est **Luci**
us Florus. lib. i. **Q**uod aliquis non
 triumphabat in populo romano. nisi
 prius quinq; millia hostium super
 asset et occidisset in vna acie. **E**t tri
 phantibus triplex fiebat triumphus
 et leticia. **P**rima q̄ cum ad urbem ci
 uis trisiphalis rediret: occurrebat ei
 populus cum effusa leticia. **S**ecunda
 leticia quando ibat in ciuitatem pre
 cedebant currum triumphantis om
 nes captiui manibus ligatis post ter
 gum. **T**ertia leticia. quia triumphās
 post se habebat seruum gestantem an
 nulum similem suo. **E**t a tergo trium
 phantis coronam auream deferen
 tem. **I**pse vero triumphans indutus
 veste aurea ascendebat super currum
 tractum a quattuor equis albis. **E**t
 vt dicit **Valerius** fiebant in his tri
 umphis ludi solaciosi: et festiui ioci in
 honorem triumphantis. **U**nde mari
 me mouebantur romani ad viriliter
 agendum: et aggrediendum quecuq;
 ardua et difficilis sibi commissa. **S**ic
 triumphauit **Lucius posthumus** qui
 lygures vicit. et samnites. **S**ic **papp**
rius qui duriciam samnitum fregit.

In festo

Sic. O Cecilius qui Philippum regem de macedonia victur eduxit. Sic triumphauit Pompeius magnus. qui duos superauit reges. Sic Cesar qui quinquies triumphauit propterea quod gessit in gallia: et britannia: et egypto et affrica. Iesus noster non hunc habuit honorem. sed multo digniorem: quia fuit victor: et verus victor inimicorum demonum: quos expoliavit de regno suo. Unde associatus est triumphaliter in patria sua. De quo ecclesiastica. Omnes gentes plaudite manibus iubilare deo in voce etc. Captiu fuerunt sancti patres quos secum duxit post se in paradiso. De quibus dauid. Ascendens christus in altum etc. Curus triumphalis fuit suum corpus gloriosum. Vestitum tunica de sua diuinitate qua totus resplenduit. Ad eius dexteram erat vnus male indutus. Iste fuit latro: vt omni peccatori daretur materia et spes redeundi ad deum. Et volens incipere hunc triumphum antequam inciperet venit ad discipulos suos ad cenaculum vbi erant omnes congregati. Et ibi quattuor egit per ordinem. Primo comedit cum eis. In euangelio hodierno. Marci. xviij. discumbentibus vndecim discipulis etc. Secundo omnes increpauit. Sequitur. et exprobrauit incredulitatem eorum. Tertio precepit eis ne discederent. sed expectarent promissionem patris. Actuum. i. Quarto precepit eis vt post missionem spiritus sancti predicarent. Euntes in mundum vniuersum predicate etc. Quibus peractis cum honorabili comitibus: scilicet. cxx. hominum iuit versus montes oliueti. Et ibi in illo loco tria per ordinem fecit. Primum dedit eis benedictionem. Secundo osculum pacis obtulit. Rom. vlt. Salutate inuicem in osculo pacis. Tertio apparuit nubes mire claritatis sub pedibus christi ascendentis. Non quod nubes illa prebuerit adminiculum aliquod christo sed signum diuinitatis apparuit. Et vt discipulis illa nubes saferat eum ab oculis eorum secum adducens animas sanctorum patrum. Vnde ergo ascenderet cum maximo tripudio: videntes angeli qui in celo remanserant: toti admirati ceperunt dicere suis fratribus qui christum associabant illud. Esa. Quis est iste qui venit de edom tinctis vestibus de bosra. Edom interpretatur sanguinea. Bosra. i. murra scilicet glo. super verbo. Quis est etc. De quattuor mirabantur angeli. Primo quod terra id est corpus christi terrenum ascenderet super omnes celos: quod est contra naturam. cum dicat. Salo. Proner. xxy. Celum sursum: et terra deorsum. Mirabantur quod homo ascenderet super angelos: quod nunquam visum est. In ps. Ascendit scilicet christus super cherubin et yo. etc. Mirabantur quod homo ascenderet usque ad deum. Dan. viij. Venit scilicet christus usque ad vtrumque qui sedebat in throno. Mirabantur etiam quod homo crucifixus: lanceas perforatus: coronatus: ascendebat cum tanta potestate: vt scilicet super omnes angelos se collocaret. O dignitas nostre carnis: super naturam angeli. quod bene agnouit. Io. qui dum angelum adorare vellet more solito. Dixit ei angelus. vide ne feceris. Quod seruus tuus sum etc. Ex hoc vt dicit Tho. in. ij. dist. ix. Homo potest plus mereri quam angelus triplici ratione. Et ratione difficultatis que est in homine non in angelo. Et ratione diuinitatis: et merito passionis christi. Unde associatus fuit in throno suo ad patris dexteram. Que associatio inferiorum angelorum reuelauerunt hominibus. vt dicitur Act. i. Cumque inueneretur in celum euntem illum: ecce duo viri id est duo angeli in forma viri: affiterunt iuxta illos in vestibus albis: qui dixerunt apostolis. Viri galilei: quid admiramini aspicientes in celum: hic iesus qui assumptus est a vobis in celum sic veniet. Quo audito discipuli recesserunt de loco: redibunt

tes ad cenaculum: ibiq; expectantes spiritum sanctum promissum in penthecostes. Et gloriosus iesus in throno patris est collocatus. Unde dicitur. Eleuata est magnificentia tua super celos. Nota q; celum quadruplex est et super omnes xps hodie ascendit triumphanter vt dicunt glose. Celum materiale. Celum rationale. Celum intellectuale. Celum supersubstantiale. Celum materiale. Et hoc est multiplex. Primo aerium. Secundo ethereum. Tercio olympiū. Quarto igneum. Quinto sydereum. Sexto cristallinum. Septimo empyreum: super quos ascendit. Secundo celum rationale. i. homo iustus: qui dicitur celus rōne in habitationis anime. Quia sicut celus est sedes et habitatio dei: sic anima iusti est sedes. Tercio celū intellectuale. i. angelus. Angeli dicuntur celū: quia super omnes ascendit. Quarto celum. rē. Et hoc est equalitas diuine essentie. De quo celo xps venit. Et sic vsq; ad illud xps ascendit. De quo ps. A fumo celo egressio eius. Et occursum eius vsq; ad summum eius. Et super omnes celos hos: hodie ascendit. Et hoc est quod dicitur Mat. ult. Et dominus iesus postq; locutus est eis assumptus est in celus: et sedet ad dexteram dei. Dexteram dei est equalitas dei. De qua ps. Dixit dominus domino meo: sede a dextris meis. Eleuata est. rē.

Tercium dicitur. rē. Contemplatur modo aliqui contemplatiui q; ante q; pulcher iesus celos ascenderet: essendo mater sua sanctissima simul cum alijs discipulis in cenaculo apparuit sibi dñs et cum eis familiaris sine pransus est vt scribitur. Act. i. c vt per effectum comestionis s; Gre. Veritas patesceret carnis. Refectio autem completa precepit eis: vt in montem oliueti versus Bethaniā irent. Aliqui dicunt q; xpus iuit euz eis: ex eo q; lucas ait. Eduxit illos foras in Bethaniā. Aliqui vero tenent

q; postq; dixit vt irent ad montem oliueti disparuit ab eis. Et iterū in monte apparuit. Erat autem mons ille secundū Nico. de lyra: extra hierusalē in via eundi versus bethaniam. Ibi aliquantulus stetit xpus cum benedicta matre et discipulis suis. sicut amici valefacientes solent figere gradus. Ibi discipulos docuit: q; non erat eorum nosce tempora vel momenta que pater posuit in sua potestate: cum peterent. Si in illo tempore restitendum erat regnum israel. Ibi post multa blanda et consolatoria verba benedixit eis. Contemplantur siquidē hi: q; dum dixisset. O mater mea benedicta. O genitrix suauissima. O dilecti mei discipuli: ecce completa sunt omnia. Tempus est vt reuertar ad eum qui me misit. Igitur suscipite benedictionem meam q; omnes cadentes in terram adorauerunt eum. et benedictione accepta genua tenebant in terra defixa: aspiciebantq; faciem in quam angeli cernere desiderant. At iesus ad orientem respiciens: forte in gemendo: benedicta sis mater mea: benedicti vos discipuli mei. eleuatis manibus paulatim ferebatur in celus. O noua prodigia. O miracula inaudita. Ille qui de virgine natus: mortem tulit abiectissime crucis: nō solum surrexit a mortuis: et suam resurrectionem signis euentissimis comprobauit. S; post hec omnia: pascham et hora nona vt creditur a monte oliueti ad celos progreditur. Currite ergo gentes vniq; et adorare illum qui est rex regum et dominus dominantium. Postq; vero videri amplius non potuit regressi sunt apostoli et ceteri in hierusalem: laudantes et benedicentes deum: in gaudio et leticia. rē. Amen.

In festo penthecostes.
De missione spiritus sancti.